

DİN EĞİTİMİNDE ANA KONULAR

Editörler

Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI

Doç. Dr. Ahmet Ali ÇANAKCI

EskiYeni Yayınları: 112

DİN EĞİTİMİNDE ANA KONULAR

Editörler

Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI

Doç. Dr. Ahmet Ali ÇANAKCI

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
VADİ GRAFİK TASARIM VE REKLAMCILIK LTD. ŞTİ.
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1
Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0 312 395 85 71
(Sertifika No: 47479)

1. Baskı: Aralık 2021

ISBN: 978-625-7673-25-9

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

DİN EĞİTİMİNDE ANA KONULAR

Editörler

Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI

Doç. Dr. Ahmet Ali ÇANAKCI

Ankara 2021

YAZARLAR

Prof. Dr. Halit EV

1962 yılında Alaşehir’de doğdu. İlk ve ortaokulu burada okudu. 1980 yılında Manisa İHL’den mezun oldu. 1985 yılında DEÜ İlahiyat Fakültesinde mezun olduktan sonra bir süre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi öğretmenini olarak çalıştı. 1995 yılında DEÜ İlahiyat Fakültesi İMYO’da öğretim görevlisi oldu. 1993 yılında dün eğitimi alanında yüksek lisansını, 1999 yılında doktorasını tamamladı. 1996-2000 yılları arasında Almanya’da bulundu. 2000 yılında DEÜ İlahiyat Fakültesinde Yardımcı Doçent, 2006 yılında Doçent oldu. 2011 yılında MCBÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim DKAB Eğitimi Bölümüne geçti. Bölümlerin İlahiyat Fakültesine aktarılmasından sonra MCBÜ İlahiyat Fakültesinde çalışmaya başladı. 2013 yılında Profesör oldu. İlahiyat Fakültesi programları, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri, öğretmen yetiştirme vb. konularda kitap, makale ve bildirileri bulunmakta, Almanca ve İngilizce bilmektedir.

Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI

2001 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2001-2002 yıllarında İngiltere’de dil eğitimi aldı. 2005’de Yüksek lisansını, 2010’da Doktorasını tamamladı. 2004’te MEB’de öğretmenliğe başlayan Bahçekapılı, 2009-2010 yılları arası Çanakkale İlahiyat Fakültesi, 2011-2013 yılları arası İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2013-2019 yılları arasında İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinde din eğitimi anabilim dalında görev yaptı. 2014 yılında Doçent, 2019 yılında da Profesör unvanlarını aldı. Yazar, 2019 yılından beri Yalova Üniversitesi İlahiyat fakültesindeki görevine devam etmektedir. Bahçekapılı, Avusturya, Almanya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, İngiltere ve İsveç’te din eğitimi alanında 3 farklı AB projesinde, ayrıca çok sayıda Kamu destekli ve BAP projelerinde yürütücü ve araştırmacı olarak görev aldı. 2016 yılından itibaren Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları dergisini çıkartmakta olan Bahçekapılı’nın, Türkiye ve Avrupa’daki din eğitimi politikaları başta olmak üzere, Din kültürü ve ahlak bilgisi dersi ve öğretim programları, seçmeli din dersleri, din eğitimi model ve yaklaşımları, değerler eğitimi, İslam din eğitimi ve modelleri gibi din eğitiminin farklı konu alanlarında kitap, makale ve bildirileri bulunmaktadır.

Prof. Dr. Muhiddin OKUMUŞLAR

1994’te Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. 1996’da ‘*Kur’an’a Göre Din Fıtrat Eğitimi İlişkisi*’ adlı tezle Yüksek Lisansını tamamladı. ‘*Bireyin Sosyalleşmesinde Din Eğitiminin Rolü*’ adlı çalışma ile 2005’te doktor, 2008’de doçent

oldu. 2014 yılında profesör kadrosuna atanan Okumuşlar, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Din Eğitimi Anabilim dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Prof. Dr. Recai DOĞAN

1988 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 1993 yılında Din Eğitimi Anabilim Dalında araştırma görevlisi oldu. 1996'da din eğitimi doktoru oldu. 1999'da Doçent, 2005 yılında profesör unvanını aldı. Millî Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nda din eğitim ve öğretimi program geliştirme çalışmalarında bulundu. Din Öğretimi Özel Öğretim Yöntemleri, Din Öğretiminde Kavram Haritaları, Gençlik ve Din, Osmanlı Son Dönem Düşüncesinde Eğitim ve Din Eğitimi gibi kitapları bulunan yazarın alanıyla ilgili yayınlanmış kitap bölümleri, ulusal ve uluslararası makaleleri ve bildirileri vardır. Halen Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyeliği ve Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Bilimleri Bölümünde misafir öğretim üyesi olarak görevine devam etmektedir (e-mail: rdogan@divinity.ankara.edu.tr ve recai.dogan@manas.edu.kg).

Prof. Dr. Zeki Salih ZENGİN

1964 yılında Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamladı. 1988 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 1990 yılında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalına araştırma görevlisi olarak atandı. 1995 yılında Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalına öğretim görevlisi olarak atandı. 1997 yılında doktorasını tamamlayarak 1998 yılında yardımcı doçent, 2004 yılında doçent ve 2010 yılında profesör kadrosun atanan yazar halen Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde görev yapmaktadır. Din Eğitimi Tarihi konusunda çalışmalar yapan Zengin'in, özellikle Tanzimat ve sonrası dönemle ilgili yayınlanmış kitap ve makaleleri bulunmaktadır.

Doç. Dr. Adem GÜNEŞ

1999 yılında Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Diyanet İşleri Başkanlığı'nda ve Millî Eğitim Bakanlığı'nda görevler yaptı. 2015 yılında doktorasını tamamladı. 2019 yılında doçent oldu. 2012-2020 yılları arasında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde görev yaptı. Halen Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim dalında görev yapmaktadır. Yazarın "Din Öğretimi Materyalleri", "Şiddet Din Eğitimi ve De-

ğerler”, “Örgün Eğitimle Hafızlık” ve “Ebu Zer” isimli eserleri ve Din Eğitimi alanında yayınlanmış birçok makalesi ve kitap bölümü bulunmaktadır.

Doç. Dr. Ahmet Ali ÇANAKCI

2002 yılında Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2005 yılında DKAB öğretmeni olarak göreve başladı. 2006 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalında “*Balikesir ve Merkez Köylerinde İmam-Hatiplerin Mesleki Yeterliliği ve Yaygın Din Eğitimindeki Rolü*” adlı teziyle yüksek lisansını, 2014 yılında da Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalında “*Öğrenme ve Öğretme Süreci Açısından Yaz Kur’an Kursları (Balikesir Örneği)*” adlı teziyle doktora çalışmasını tamamladı. 2015 yılında İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü’ne Yardımcı Doçent olarak atandı. 2018 yılında Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Dr. Öğr. Üyesi olarak göreve başladı. 2021 yılında doçentlik unvanını aldı. Halen aynı üniversitede çalışmalarına devam etmektedir. Yazarın Din Eğitimi alanında yayımlanmış kitap, makale ve bildirileri bulunmaktadır.

Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT

2001 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi bölümünden mezun olduktan sonra, aynı üniversitenin Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında yüksek lisans ve doktora eğitimine devam etti. 2009 yılında “*Yetişkinlerin Yaygın Din Eğitiminde Televizyonun Yeri ve Fonksiyonları*” isimli doktora tezini tamamladı. 2001 yılında araştırma görevlisi olarak başladığı İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde 2014 yılından itibaren Din Eğitimi Doçenti olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Başta Balkanlar ve Ortadoğu coğrafyasında eğitim politikaları olmak üzere yurtiçi ve yurtdışında çok sayıda akademik çalışması bulunmaktadır.

Doç. Dr. Cemil OSMANOĞLU

2005 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümü’nden mezun oldu. 2007 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde “*Basamak Teorileri Açısından Dini Gelişim, İnanç Gelişimi ve Eğitimi*” başlıklı tezi ile yüksek lisansını, 2014 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde “*Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programında ve Ders Kitaplarında Çoğulculuk*” başlıklı tezi ile doktorasını tamamladı. Halen Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Din Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Çalışma alanları arasında çoğulcu din eğitimi, yüksek din öğretimi, kültürlerarası eğitim vb. bulunmaktadır. Bazı yayınları: Çoğulcu Din Eğitimi ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (Ankara, 2016, Nobel Akademik Yayıncılık), İlahiyat Eğitiminde Çoğulcu Motifler (İstanbul, 2021, Dem Yayınları), Hafızlık Eğitimi Üzerine Araştırmalar (Ortak editör) (Kayseri, 2019, Kimlik Yayınları), Kültürlerarası Din Eğitimi (Ortak yazar), (Ankara, 2021, Nobel Akademik Yayıncılık).

Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI

2004 yılında Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. Yüksek Lisansını Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Din Eğitimi Bilim Dalında “Çoğulculuk ve Din Eğitimi” isimli tezi ile 2008 yılında; doktorasını ise aynı ana bilim dalında “Pakistan Medreselerine Model Olarak İmam Hatip Liseleri” başlıklı tezi ile 2013 yılında tamamladı. 2004 yılından 2010 yılına kadar değişik illerde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapan araştırmacı, 2010 yılında Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, sonrasında ise İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2011-2012 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri’ndeki Columbia Üniversitesi Güney Asya Enstitüsünde ve 2013 yılında Pakistan Uluslararası İslam Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesinde misafir araştırmacı olarak bulundu. 2018 yılında Doçent unvanını alan araştırmacı, halen İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Başlıca akademik ilgi alanları İmam-Hatip okulları, Pakistan medreseleri, karşılaştırmalı din eğitimi ve din eğitimi politikalarıdır. Bu alanlarla ilgili yayınlanmış kitap, araştırma raporları ve çeşitli ulusal ve uluslararası dergilerde makaleleri bulunmaktadır.

Doç. Dr. Mahmut ZENGİN

Lisans eğitimini 2000 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı. Aynı üniversitede din eğitimi alanında 2004 yılında yüksek lisansını, 2010 yılında doktorasını tamamladı. 2011 yılından beri Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Din Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Türkiye’de din eğitimi politikaları, din dersi öğretim programları, öğretmen yeterlikleri, değerler eğitimi ve çoğulculuk alanlarında çalışmalarını yürütmektedir. Değerler Eğitimi Dergisi editörlüğü görevini yürütmekte olup, alanında yazmış olduğu makale ve bildiriler dışında “Din eğitimi ve öğretiminde yapılandırmacı yaklaşım”, “Din, ahlak ve değerler öğretimi için eğitsel oyunlar”,

“Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) bağlamında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri”, “Cumhuriyet Dönemi Din Dersi Öğretim Programları ve Ders Kitaplarında Dinler, İnançlar ve İslam Düşüncesinde Yorumlar” adlı kitapları, ayrıca yayına hazırladığı ve editörleri arasında bulunduğu “İmam Hatip Liselerinde Eğitim ve Öğretim”, “Değerler ve Eğitimi I-II”, “Türkiye’de Okullarda Din Öğretimi”, “Osmanlı Medreseleri: Eğitim, Yönetim ve Finans”, “Spiritual Counselling And Care In Health And Prison Services: Diverse Experiences & Practices” çalışmaları bulunmaktadır.

Doç. Dr. Muhammet ÖZDEMİR

2003 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden, 2005 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi yüksek lisans programından, 2012 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri İslam Felsefesi doktora programından mezun oldu. 27 Mart 2018 tarihinde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından “felsefe doçenti” unvanı verildi. Fenerbahçe Lisesi, Artvin Çoruh Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Felsefe Bölümü ve Mersin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi gibi kurumlarda çalışmıştır. Öğretim üyesi olarak çalışmaya devam etmektedir. Oryantalizm eleştirileri, post-kolonyalizm, çağdaş Batı felsefesi, bilim tarih yazımı, beden felsefeleri, düşünme/düşünce ekonomisi ve İslam felsefesi alanlarında uzmandır. Transhümanizm, posthümanizm ve yaşamın anlamına ilişkin çalışmalarına devam etmektedir. Arapça ve İngilizce bilmektedir.

Doç. Dr. Yusuf CEYLAN

D.E.Ü İlahiyat Fakültesinde lisans eğitimini tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde “İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Bir Yöntem Olarak Dramanın Kullanımı” adlı teziyle yüksek lisans, “Eğitimde Yapılandırmacılık ve Din Eğitimi” adlı teziyle doktora derecesini kazandı. Daha sonra Felsefe ve Din Bilimleri alanında doçentlik unvanını aldı. Halen D.E.Ü. İlahiyat Fakültesinde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Din Eğitimi alanında yayınlanmış kitap ve makaleleri bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman GÜMÜŞ

1988 Yılında Konya’nın Hadim ilçesinde doğdu. İlköğretimi Bademli İlköğretim Okulu’nda, liseyi Karaman Anadolu Lisesi’nde tamamladı. 2010’da Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümünü bitirdi. 2010-2012 yılları arasında MEB’e bağlı Kağıthane

Ziyapaşa İlköğretim Okulu'nda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretmeni olarak çalıştı. 2012-13 yılları arasında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak bulundu. 2013'te Yüksek Lisansı "İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programının (2010) Program Geliştirme İlkeleri Açısından Bir Değerlendirmesi" isimli teziyle İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında tamamladı. 2013-2019 tarihleri arasında, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2019 Yılında "Güvenlik Toplumunda Dindarlık ve Din Eğitimi: Soybilimsel Bir Analiz" isimli çalışması ile İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında doktora eğitimini tamamladı. 2020 yılından beri Kırklareli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Bilimleri ABD'de çalışmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra ARICAN

Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde lisans (2005), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Eğitimi Ana Bilim Dalında yüksek lisansını (2008) tamamladı. 2019 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Eğitimi Ana Bilim Dalında "Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşlarının Örgün Din Eğitimine Yaklaşımları" başlıklı çalışmasıyla doktorasını tamamladı. 2006-2007 yıllarında İSMEK'te Arapça öğretmenliği, 2007-2014 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Kuran Kursu Öğreticiliği yaptı. 2014 yılında Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesine araştırma görevlisi olarak atandı. 2020 yılından itibaren Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri, İmam Hatip Liseleri, sivil toplum kuruluşları, yüksek din eğitimi, okul öncesi dönemi, gençlik dönemi, medya ve sosyal medya konularında çalışmaları bulunmaktadır.

Dr. Abdulaziz YENİYOL

1968 İstanbul doğumludur. İlk ve Orta öğrenimini İstanbul'da tamamlamıştır. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunudur. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Felsefe ve Din Bilimleri Yüksek Lisansı yapmış daha sonra İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında Doktorasını da tamamlamıştır. 1994 Antalya/Serik, Gebiz İlköğretim Okulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği, 1995 yıl itibarı ile İstanbul'da okul müdürlükleri yapmış olup son olarak da 2003-2012 yılları arasında İstanbul Pertevniyal Lisesi Müdürlüğü görevinde bulunmuştur.

2012-2014 tarihleri arasında Elazığ İl Milli Eğitim Müdürü, 2014-2020 tarihleri arasında Bayrampaşa İlçe Milli Eğitim Müdürü olarak görev yapan Dr. Abdülaziz Yenişol, 26.06.2020 tarihinde Yalova İl Millî Eğitim Müdürü olarak atanmıştır. Yazar İslam din eğitimi, değerler eğitimi, gençlik ve sorunları, öğretim programı geliştirme gibi din eğitiminin farklı konu alanlarında yayımlanmış kitap, makale ve bildirimleri bulunmaktadır. .

Dr. Gurbet KIZILTAN

Bingöl'ün Genç ilçesinde doğdu. İlkokul, Ortaokul ve Lise öğrenimini Genç'te tamamladı. 2003 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Aynı yıl Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Din Eğitimi Ana Bilim Dalında başladığı yüksek lisansını, "Din Eğitimi ve Dini Çoğulculuk" adlı tezi ile tamamladı. 2006 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak göreve başladı. Farklı illerde ve çeşitli tür ve derecelerdeki okullarda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni, İHL meslek dersleri öğretmeni ve Müdür yardımcısı olarak görev yaptı. 2021 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Din Eğitimi Ana Bilim Dalında "Din Öğretiminde Sosyal Bilim Yaklaşımı: James Michael Lee Örneği" adlı teziyle doktorasını tamamladı. 25 Ağustos 2018- 25 Ağustos 2019 tarihleri arasında "2214/A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı" kapsamında misafir araştırmacı olarak *Boston College School of Theology and Ministry (ABD)*'de din eğitim/öğretim yaklaşımları üzerine araştırmalar yaptı. Temmuz-Ağustos 2019'da *Harvard Divinity School* tarafından yürütülen "Religious Literacy Summer Institute for Educators, 2019" adlı projede yer aldı. Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak çalışmaya devam etmekle birlikte din eğitim/öğretim yaklaşımları, ilk, orta ve liselerde din ve değerler eğitimi, eğitim psikolojisi ve felsefesi alanında akademik çalışmalarına devam etmektedir. İyi derecede İngilizce ve orta derecede Arapça bilmektedir.

Arş. Gör. Şeyma ÇİÇEK

2013 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. 2013-2019 yılları arasında MEB'de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak görev yaptı. 2019 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim dalında araştırma görevlisi olarak işe başladı. *'Hümanist Eğitim Paradigmasına Göre Din Eğitimcilerin Öğrenci Kontrol İdeolojileri'* adlı tezle yüksek lisansını tamamladı. Necmettin Erbakan Üniversitesi Din Eğitimi Anabilim dalında doktora çalışmalarına devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ-----	13
DİN EĞİTİMİ BİLİMİNİN BİLİMLER ARASINDAKİ YERİ PROBLEMİNE YENİ BİR YAKLAŞIM Dr. Gurbet KIZILTAN -----	15
ÖRGÜN DİN EĞİTİMİNİN FELSEFİ TEMELİNE DAİR KAVRAMSAL TARTIŞMALAR Doç. Dr. Yusuf CEYLAN -----	37
TÜRKİYE'DE DİN EĞİTİMİ ve UYGULAMALARININ HUKUKİ TEMELLERİ Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT-----	57
SOSYALLEŞME SÜRECİNDE DİN EĞİTİMİ Prof. Dr. Muhiddin OKUMUŞLAR & Arş. Gör. Şeyma ÇİÇEK -----	89
KÜRESELLEŞME ve DİN EĞİTİMİ Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI -----	119
DİN EĞİTİMİNDE YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM: İMKÂN VE SINIRLILIKLAR Doç. Dr. Mahmut ZENGİN -----	163
POST-KOLONYALİZM ve DİN EĞİTİMİ Doç. Dr. Muhammet ÖZDEMİR -----	187
POSTHÜMANİST EVRENDE DİN EĞİTİMİ Dr. Öğr. Üyesi Süleyman GÜMÜŞ -----	207
OSMANLI MEKTEPLERİNDE DİN EĞİTİMİ Prof. Dr. Zeki Salih ZENGİN-----	231

TÜRKİYE'DE ÖRGÜN DİN EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ Doç. Dr. Ahmet Ali ÇANAKCI-----	257
OKULDA DİN DERSİ: GELİŞİMİ ve YÖNELİMLER Prof. Dr. Recai DOĞAN -----	293
DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI Prof. Dr. Halit EV-----	315
2018 DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ DERSİ (4-8. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL ALINAN YAKLAŞIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI-----	345
ÖRGÜN EĞİTİMDE HAFIZLIK Doç. Dr. Adem GÜNEŞ -----	371
TÜRKİYE'DE ÇOĞULCU BİR İLAHİYAT EĞİTİMİNİN İMKÂNI ÜZERİNE ELEŞTİREL BİR DENEME Doç. Dr. Cemil OSMANOĞLU -----	393
SİVİL DİN EĞİTİMİ Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra ARICAN -----	413
MANEVİ DEĞERLER PERSPEKTİFİNDE HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ Dr. Abdülaziz YENİYOL -----	445

ÖN SÖZ

Din eğitimi çok eskiye dayanmayan yeni bir bilim olmasına rağmen birçok çalışmanın ilgi odağı olmuş ve hızlı bir gelişim göstermiştir. Bu bağlamda din eğitiminin çalışma konuları/alanları tarihsel süreç içerisinde değişim ve dönüşüm göstermiştir. İlk başta ele alınan çalışmalarda içerik açısından din eğitiminin tarihi, amaç/hedef, yöntem-teknik, müfredat vb. temel konular ele alınmış ve din eğitiminin neliği sorusu gündeme gelmiştir. Bunu, belirli şahsiyetlerin din eğitimi anlayışları, Kur'an-ı Kerim'deki sure/ayet ve kıssalar, hadislerin eğitim çerçevesinde incelenmesi, çok kültürlülük, demokrasi, insan hakları, yüksek din öğretimi kurumlarında yeniden yapılanma, sosyal medya, din eğitiminin güncel problemleri vb. konular takip etmiştir. Son yıllarda ise bu durum yavaş yavaş çağdaş konuları ve yaklaşımları da ele almayı beraberinde getirmiş ve din eğitiminin kapsam alanı genişlemiştir. Günümüzde alanyazında din eğitiminin temel konularını ulusal ve uluslararası ölçekte çağdaş konularla birlikte derinlemesine inceleyen bütüncül çalışmaların oldukça sınırlı düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Buradan hareketle önemli bir ihtiyaç/beklenti olarak ortaya çıkan bu çalışmalar/yazarlar Din Eğitiminin niteliğini artıran önemli aktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Elinizdeki bu eserle din eğitiminin dünü, bugünü ve yarına dair ana konularını çağdaş yaklaşımlarla birlikte ortaya koyarak son yıllarda dünyada yaşanan bilimsel, teknolojik, toplumsal, ekonomik, siyasi gelişme ve değişimlerden hareketle din eğitiminde meydana gelen paradigma değişiminin ortaya konulması ve lisans/lisansüstü düzeyde öğrencilere ve araştırmacılara katkı sağlanması beklenmektedir.

Çalışma; "Din Eğitimi Biliminin Bilimler Arasındaki Problemine Yeni Bir Yaklaşım", "Örgün Din Eğitiminin Felsefi Temeline Dair Kavramsal Tartışmalar", "Türkiye'de Din Eğitimi ve Uygulamalarının Hukuki Temelleri", "Sosyalleşme Sürecinde Din Eğitimi", "Kürelleşme ve Din Eğitimi", "Din Eğitiminde Yapılandırmacı Yaklaşım: İmkân ve Sınırlılıklar", "Post-Kolonializm ve Din Eğitimi", "Posthümanist Evrende Din Eğitimi", "Osmanlı Mekteplerinde Din Eğitimi", "Türkiye'de Örgün Din Eğitiminin Tarihsel Gelişimi", "Okulda Din Dersi: Gelişimi ve Yönelimler", "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri Öğretim Programları", "2018 Din Kültürü ve Ah-

lak Bilgisi Dersi (4-8. Sınıf) Öğretim Programının Temel Alınan Yaklaşımlar Açısından Değerlendirilmesi”, “Örgün Eğitimde Hafızlık”, “Türkiye’de Çoğulcu Bir İlahiyat Eğitiminin İmkânı Üzerine Eleştirel Bir Deneme”, “Sivil Din Eğitimi” ve “Manevi Değerler Perspektifinde Hayat Bilgisi Öğretim Programındaki Kazanımların Değerlendirilmesi” gibi din eğitiminin ana konularını ihtiva eden bölümlerden oluşmaktadır.

Eserin bölümleri, alanında uzman bilim insanları tarafından kaleme alınmıştır. Bu bağlamda esere çalışmalarıyla katkı sağlayan saygıdeğer hocalarımız Prof. Dr. Recai Doğan, Prof. Dr. Zeki Salih Zengin, Prof. Dr. Halit Ev, Prof. Dr. Muhiddin Okumuşlar, Doç. Dr. Mahmut Zengin, Doç. Dr. Ayşe Zişan Furat, Doç. Dr. Adem Güneş, Doç. Dr. Cemil Osmanoglu, Doç. Dr. İbrahim Aşlamacı, Doç. Dr. Muhammet Özdemir, Doç. Dr. Yusuf Ceylan, Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Gümüş, Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra Arıcan, Dr. Abdülaziz Yenyol, Dr. Gurbet Kızıltan ve Arş. Gör. Şeyma Çiçek’e şükranlarımızı sunuyoruz.

Eserin yayımlanmasında yardımlarını esirgemeyen Eskiyei Yayınlarına teşekkürlerimizi arz ediyor, çalışmanın tüm okuyucular için yararlı olmasını temenni ediyoruz.

Editörler

Prof. Dr. Mehmet Bahçekapılı

Doç. Dr. Ahmet Ali Çanakcı

Aralık, 2021